

KÄRGPERES KEHTIVAD OMA REEGLID

Kärgpere toimimise üks võti on kokkulepe, kes mida teha tohib ja kellel mis õigused on. Ootus, et uue elukaaslase lapsed sind kohe omaks võtavad, on pereterapeut Marge Vainre sõnul ebarealistlik.

AUTOR: **KADRI HAAVAJÕE**
KADRI.HAAVAJOE@AJALEHT.EE

KUI SÜNNIVAD UUED kooselud, ei pea teineteisega harjuma mitte ainult täiskasvanud, vaid omaksvõttu oodatakse ka ühe või mõlema paari lastelt. Mullu abielu lahutanutest oli vähemalt üks ühine alaealine laps 52,6 protsendil. 3,4 protsendil paaridest oli ühiseid alaealisi lapsi vähemalt kolm. Erinevatel põhjustel lähivad lahku ka vabakaasade teed.

Psühhoterapeut Marge Vainre sõnul tulakse kärgperemuredega järjest sagedamini nõustamisse. „Küllap on kärgperesid rohkem kui kümme aastat tagasi, aga kindlasti teatakse tänapäeval paremini, et probleemide korral tasub pereterapeuti poole pöörduda.”

Vainre räägib, et talle ei meenu ühtki juhtumit, kus pöördujad teataks, et mureks on kärgpere. Põhjus on ikka tülid paarisuhtes või veelgi sagedamini laste probleemne käitumine: sõnakuulmatus, agressiivsus, sõpradega hulkumine, varastamine jne. „Vastuvõtul selgub muu hulgas, et peres on olnud lahutus, laps elab kasuvanemaga või kord ühe, kord teise vanema juures või siis on tegemist kärgperega,” lisab ta.

Muidugi ei tähenda kasuvanema olemasolu Vainre sõnul tingimata, et peres on midagi halvasti, kuid rohkem või vähem kohanemiskursusi tuleb ikka.

Peamised vead

Marge Vainre selgitab, et kui eelneva suhte ajal oli võimalik teineteist ajapikku omaks võtta, kohaneda, võtta aega lapsevanemaks saamiseks, siis kärgperes võidakse saada korraga mitu eri vanuses last, kes omakorda ei tunnista uut vanemat omaks. „Igal juhul kaasneb palju ettearvatust, ebakindlust ja arusaamatust.”

Üks nii-öelda viga, mis iseloomustab kärgperesid või peresid, kus on kasuvanem, on Vainre sõnul ebarealistlik ootus, et laps võtab uue vanema ja tema lapsed omaks. Seda ei saa aga psühholoogi sõnul tagant sundida.

„Kui ema või isa sai endale kaaslaste valida, siis laps on sundolukorras ja sageli ka lojaalsuskonfliktis. Saades kasuvanemaga hästi läbi, reedaks ta justkui oma lahus elava

bioloogilise vanema,” toob ta näite lapse tunnetest.

Isegi kui laps ja täiskasvanu saavad aru, et uus elukaaslane ei asenda lapsele pärisvanemat, on keeruline leida tasakaalu kahe äärmuse vahel. Vainre sõnul on raske luua häid suhteid peres, kus püütakse liiga rangelt uusi nõudmisi peale suruda, kehtestatakse liiga karm distsipliin või muudetakse seni-

seid rutiine. Samuti on raske, kui uus elukaaslane hoidub üldse sekkumast ja distantseerub kasulapsega seonduvast. Siis tekib paratamatult peres lõhe ja pole ühtsust, on „meie” ja „nemad”.

„Samuti keelavad pärisvanemad eksabikaasa uuel kaaslasel sekkuda. Laps jääb lõksu – keda kuulata, keda arvestada, kelle poole murega pöörduda, keda usaldada?”

